

DALLMAYR
Ragyogó új korszak

LISA GRAF

DALLMAYR

Ragyogó új korszak

KOSSUTH KIADÓ

A fordítás alapja:
Lisa Graf: *DALLMAYR – Der Glanz eines neuen Ära*
First published in 2022 by Penguin Verlag,
an imprint of Penguin Random House Group

FORDÍTOTTA
Várnai Péter

SZERKESZTETTE
Winter Angéla

BORÍTÓTERV ÉS GRAFIKA
www.buerosude.de

ISBN 978-963-544-992-7

Minden jog fenntartva

© Lisa Graf 2022
© Penguin Verlag 2022
© Kossuth Kiadó 2023
© Hungarian translation Várnai Péter 2023
Borítóképek © Bridgeman Images, 123RF

*„Az életben valójában legfőképpen
az történik, hogy vágyakozunk,
és megint csak vágyakozunk.”*
– FANNY REVENTLOW grófnő

1905

Paul az ágyában feküdt, és a szoba félhomályába meredt. A földig érő függönyök össze voltak húzva, egy napsugár azonban átbújt közöttük, és elárulta Paulnak, hogy már fényes nappal van. A napfény utat tört a szobájába, és két részre osztotta. A közepéig minden szürke maradt. A szürkesség illett a hangulathoz, amely már napok óta eluralkodott Paulon. A levertségét és az elkeseredettségét senki és semmi nem oszlathatta el. A bérelt szobája tele volt csicsás giccsekkel, de ő még azokat is minden nappal fakóbbnak látta. A porcelánmalac a zöld lóherével a szájában, a rikítóra festett léghajó, a kandalló párkányán a rózsákkal kihímzett kis bársonyterítő, a megözvegyült Schleicher asszony esküvői fényképei – minden lesújtóan szürke lett.

Az előszobából mozgást hallott, aztán kopogtattak Paul ajtaján.

– Randlkofer úr?

Paul a szállásadónője aggodás és leplezetlen kíváncsisága között ingadozó hangja hallatán fejére húzta a takaróját. Tudta, hogy ez gyerekes dolog, de most nem érezte képesnek magát arra, hogy beszéljen Schleicher asszonnyal.

– Randlkofer úr, miért nem nyit ajtót? Talán beteg? Már biztosan régen felöltözött.

– Igen, beteg vagyok. Kérem, hagyjon aludni!

Paul tudta, nem fűzhet nagy reményeket ahhoz, hogy ezzel sikerül leráznia az özvegyet. A boltba viszont ma egészen biztosan nem megy be.

– Sürgönye érkezett. Münchenből. Az édesanyjától.

A Mamától...? Paul felült az ágyban.

– És mit ír?

– Az magánügy, kérem.

Schleicher asszony és a diszkréciónagyjából annyira illett össze, mint a szállásadónő és egy elegáns szobabelső.

– Ha tudja, hogy a sürgönyt édesanyám küldte, akkor nyilván elolvasta – mondta Paul.

– Nyissa már ki, legyen szíves, az ajtót! Biztosan fontos dolgról van szó, ha az édesanyja táviratot küldött Wiesbadenbe, és nem levelet.

– Neki nincs ideje levélírással – felelte Paul. – Egy üzletet vezet. Sürgönyt sebtében is lediktálhat a könyvelőnknek, aztán nincs több teendője vele. Ezért küld inkább sürgönyöket.

– Nem is akarja tudni, mi áll benne?

– Remélem, nem rossz hír. Csak nem halt meg valaki?
– kérdezte Paul.

– Nem – érkezett pillanatnyi késlekedés nélkül a válasz.
Hát ilyen könnyű volt rászedni Schleicher asszonyt.
– Tegye meg, hogy felolvassa! – kérte Paul.

A szállasadónője habozott. A kíváncsisága azonban még a fontoskodásra való hajlamánál is erősebb volt. Nagyon szeretett volna a saját szemével meggyőződni az ifjú lakója állapotáról. Ezt anyát helyettesítő kötelességének tartotta, amíg az albérlője még tanonckodik és távol él az otthonától. Paul azonban nem mozdult.

– Hát jó. – Az özvegy megköszöri a torkát. – Müncheni Távíróhivatal. Ezerkilenszázöt július ötödike, Dallmayr, München, Diener utca. – Az özvegy lélegzetvételenyi szünetet tartott, hogy fokozza a feszültséget. – Paul, a legnagyobb születésnapjaim kívánságom, hogy költözz haza. Az inaskodást a Dallmayrban is befejezheted. Nélkülözhetetlen vagy itt. Beszéllek a főnököddel.

Paul erre már kipattant az ágyból. Ha az édesanyja még írt búcsúszavakat, azokat ő már nem hallotta. Azonnal cselekednie kell. Nem azért, mert a mamájának születésnapja van, amelyről megfeledkezett, hanem a főnöke miatt. Sürgősen haza kell telefonálnia, hogy beszéljen az édesanyjával. Nem is, inkább Rosával, a könyvelővel, vagy a bátyjával. Magára kapta a ruháit, és összeütközött Schleicher asszonnyal, amikor kiviharzott a szobájából.

– Randlkofer úr, most meg mit csinál? Csak nem fog azonnal Münchenbe utazni? Ugye emlékszik a megállapodott felmondási időre, ha netán ki akarna költözni?

Az özvegy belépett az albérlője szobájába, elhúzta a függönyöket, és kíváncsian körbenézett.

– Igen, igen, emlékszem – felelte Paul –, ne aggódjon!

Paul tudta, hogy haladéktalanul meg kell akadályozni, hogy az édesanyja beszéljen a főnökével.

Therese a reggelinél a *Münchner Neuste Nachrichten* cikket olvasta:

A Müncheneri Központi Meteorológiai Állomás adatai szerint az utóbbi kánikulai napokon árnyékban a következő hőmérsékleteket mérték Celsius-fokban: a hétfőről keddre (július harmadikáról negyedikére) virradó éjszaka 19,2, kedden reggel hét órakor 23,1, délután kettőkor 32,2, este kilenckor 26,1. A napi maximum 34,3 fok volt.

Valószínűleg ma sem hűl le a levegő. Therese még egyet kortyolt a reggeli kávéjából, miközben Anni, a cseléd-lány elkezdte becsukni az összes ablakot és zsalut a lakásban, ahol éjszaka sem igen csökkent a hőmérséklet. A város közepén olyan forró volt az aszfalt, mint egy cserépkályha. Az udvaron a gyerekeknek szandálban kellett

ugróiskolázniuk, mert mezítláb megégették volna a talpukat. Újra meg újra megjelent egy aggódó anya, hogy az árnyékba rángassa őket.

A sörfőzdékben már fogyóban volt a jég, amely szalma között és zsákvászonban a hordókat hűtötte, hogy ne romoljon meg bennük a sör. Jeget az Alpok északi völgyeiben bányásztak a lavinatölcsérekéből, aztán a jégkereskedők jól becsomagolva a városba szállították, és jégvermekben tárolták.

Therese előbb a letéphető falinaptárra vetett pillantást, aztán Anton fekete keretbe foglalt fényképére. Már nyolc éve viszi nélküle az üzletet. A Dallmayr a vezető csemegeüzletek egyike München székváros szívében, és „Bajor királyi udvari szállító” címmel rendelkezik, amint az a bejáratnál olvasható egy táblán. Azt minden reggel puha ronggyal kifényesíti Korbinian Fey, a legrégebben itt dolgozó alkalmazott, akár egy rendjelet. És az is: a legmagasabb minőségért és a megbízhatóságért odaítélt elismerés. Ha pedig valahol a bajor királyi udvar vásároltat, a példát a polgárok is buzgón és örömmel követik, amint megengedhetik maguknak. Elvégre nem kell mindig osztriga és kaviár az asztalra. A Dallmayrnál kenyeret és szalonnát, csokoládét, kávé, teát, bort is lehet venni, és igazából nem minden méregdrága. Mindig biztosra lehet azonban venni, hogy az, amit az ember a Diener utcai Dallmayrban vásárol, kiváló minőségű termék. Therese kezeskedett ezért. Emellett azért is, hogy

a Dallmayrnál mindig élményszámba menjen a vásárlás, és már abban is örömet leljék az emberek.

A müncheniek magas elvárásokkal jöttek az ő „Dallmayrukba”. Szinte úgy, ahogyan színházba vagy az Oktoberfestre mennek. Itt mindig találtak valamilyen újdonságot és különlegeset. Amikor pedig távoztak a boltból, az arcukon elégedett mosoly játszott, akár nagy, akár kisebb volt az átkötözött csomag, amelyet büszkén magukkal vittek. Eljöttek, álmétkodtak, megkóstoltak, megszagoltak ezt-azt, a tekintetük bejárta a pazar módon bemutatott, gazdag kínálatot az ismert és a ritka, vagy éppen egészen új termékekből, amelyeket máshol még soha nem is láttak vagy ízleltek. Ha valamilyen egzotikus étel vagy ital jelent meg a városban, nem fért kétség hozzá, hogy a Dallmayrnál kapható. Az emberek recepteket és főzés közben vagy vendégként egy ünnepi asztalnál szerzett tapasztalatokat osztottak meg egymással. Mindenki szeretett részletesen beszámolni az élményeiről, ha valami finomat evett és menyei italt ivott. Hogy milyen mártással, milyen körettel, hányadik fogásként, milyen tálakon és tányérokon szolgálták fel, és milyen bort adtak hozzá. Nem csak a megrögzött ínycsekek beszéltek meg Theresével a halles elkészítésének legjobb módját, vagy azt, miként éri el, hogy a hét piskótaréteges hercegérsek tortája és a töltelékei nem lesznek túlságosan édesek.

Therese a születésnapjára csak annyit kívánt, hogy egyedül és nyugodtan megihassa a reggeli kávéját, legfő-

képpen még azelőtt, hogy a hőség elárasztaná a várost. Többre nem vágyott. Nagy ünnepség már csak azért sem jöhet szóba, mert a menyé a Vöröskereszt kórházban fekszik. Sonia második terhessége nem olyan problémamentes, mint az első volt. Az orvosok fekvést javasoltak neki, és ők mind aggódnak érte. Hermann sokszor bemegy hozzá, és a kis Johann is elkíséri. A kisleány mindig visz valamit az édesanyjának a boltból: pralinét, egy kevés mortadellát, amelyet Sonia nagyon szeret, kis doboz levendulás francia bonbont vagy mandarint. Johann igazi kincs. Ő Therese első unokája. Ha rá gondolt, megmelegedett a szíve. Az viszont, hogy Hermann most gyakran kiesik a munkából, nehéz ügy, Theresének nagy szüksége lenne rá. Rosának remélhetőleg már volt ideje arra, hogy elküldje a táviratát Paulnak, és az üzenetével sikerül elérnie, hogy a kisebbik fia hazajöjjön. Itthon most valóban minden segítő kézre szükség van.

Therese megitta az utolsó korty finom reggeli kávéját, és összehajtotta az újságot. Miután felállt, lesimította az antracitszürke pamutszoknyáját. Hozzá lyukhímzéses fehér blúzt viselt, a gallérján elefántcsont brossal. A folyosón gyors pillantást vetett a tükörbe, hogy nem túl szoros-e a kontya. Bátran kitépett egy ősz hajszálat, amely a halántékán kunkorodott, azokat azonban, amelyek diszkrétebben vegyültek a sötét hajába, már megtanulta elfogadni. Végül is teljes életre tekinthet vissza. A családjára és az üzletre egyaránt büszke lehet. Még egyszer lesimította a szoknyáját, és köz-

ben a kezét nézte. Csecsemőket ringatott vele, könnyeket törölt le, arcokat simogatott. Ezzel a kézzel ápolta Antont az utolsó heteiben, nyitotta ki reggelente az üzletet és üdvözölte a törzsvásárlóit. A keze munkájából élt, és ma is abból él. Sokra vitte, mégsem érzi úgy, hogy nyugalomba kellene vonulnia, és átadnia a gyerekeinek a kormányrudat. Még sok terve van, nagy dolgokat akar véghez vinni, mielőtt valamikor kivonul az üzletből. Nem hagyja nyugodni, hogy Hermann most kiesik, Paul még mindig Wiesbadenben van, és ráadásul a menyéért is aggódik. Ennek meg kell változnia, különben elvész a mindennapi feladatokban, nem marad ideje, ereje a stratégiai gondolkodásra és tervezésre. Pedig azt tartja az egyik legnagyobb erősségének.

Semmi ünneplés. Therese ezt mindenkinek a lelkére kötötte. Mégsem lepődött meg igazán, amikor a lépcsőn lement az üzletbe, és meglátta, hogy a márvány szökőkútban víz helyett egy nagy csokor van. Egy falusi kertben frissen szedhették hozzá a rózsaszínű és fehér lángvirágokat, a mályvarózsákat a világostól a sötétliláig, a sárga és narancsszínű dáliákat. Olyan, mint egy hálaadási csokor, és ez nagyon jól illik egy születésnaphoz, amely már közel van a hatvanadikhoz, állapította meg magában Therese.

Korbinian egy tálcán gyöngyöző pezsgővel teli poharakat hozott be. Therese biztos volt benne, hogy ha még

náluk lenne Ludwig, az a tanonc, aki neki leginkább a szívéhez nőtt, most saját készítésű pralinékat tálalna fel. Rosa, a könyvelő, mintha olvasott volna Therese gondolataiban, és még egy tálcát hozott két doboz pralinével a Maison Planès cukrászdából. Egy kis kártya is volt hozzá, amelyen az állt:

*Boldog születésnapot kíván Önnek,
Főnőkasszony, Ludwig Seibl cukrász
Bayonne-ból.*

– A mi Ludwigunk cukrász! Mindig is tudtam, hogy még sokra viszi – mondta Therese meghatottan.

A négyszögletes doboz – a felirata szerint *Coffre No 1* – két sor kocka alakú, valamivel magasabb, mint széles pralinét rejtett. Kettesével fehér tejsokoládéval, illetve majdnem fekete étcsokoládéval vonták be őket. *Pralinés noisettes torréfiées du Piémont* volt a remekművek neve. Kimondani Therese nem tudta, de annyit értett franciául, hogy tudja, piemonti pörkölt mogyorós pralinékról lehet szó. A mogyorókat nem apróra vágták, hanem finomra reszelték és megpirították. Ettől ropogósak lettek, a felszínük pedig hullámos, mint az Atlanti-óceán, amikor fúj a szél. A másik, valamivel magasabb doboz barackszínű selyempapírba volt csomagolva, és három sorban macaronok sorakoztak benne kellemes színekben, a fehértől a sárgán, narancssárgán és pasztellzöldön át a sötétvörösig.

Úgy tűnt, hogy Antonnak és Theresének érdemes volt sok munkát fektetnie a tanoncuk képzésébe. Kiváló cukrász lett, és nem felejtette el a Dallmayr-családját. Éppen ellenkezőleg.

– Koccintunk, Randlkofer asszony? – kérdezte Korbinian. – Vagy meg akarja várni, hogy az utolsó buborék is kiszökjön a pezsgőspoharakból?

Therese elmosolyodott.

– A legengedetlenebb és mégis legkiválóbb alkalmazottakra egész Münchenben! Nem azt mondtam, hogy ne legyen ünneplés?

– Hogy őszinte legyek, ez nem is az – morogta Korbinian. – Legalábbis nem igazi. Csak itt ülünk az ínyencek édenkertjében, és mindenkinek egy pohár pezsgő, meg legfeljebb egy szem praliné jut, ha nem számoltam el magam.

– Korbinian, Korbinian, te vén morgó medve! – mondta Therese megrovón. – Amikor végre világra jön a második unokám, olyan ünneplés csapunk, hogy leszakad a mennyezet.

– Megígéri, főnökasszony?

– Megígérem. Most pedig menjetek vissza dolgozni! És ha marad a pralinéból, majd kapnak belőle kóstolónak a legjobb vevőink is.

– A jó franciából Ludwigtól? – kérdezte Korbinian hitetlenkedően.

Azonnal megnyugodott azonban, miután a dobozokba pillantott: két-három morzsánál több már nem volt bennük.

Később, amikor Therese szakított magának fél órát arra, hogy rendet rakjon az íróasztalán, a kezébe akadt a jóbarátja, Michael von Poschinger levele. Furcsa, hogy éppen most bukkan rá. A levél a férje halála utáni legkeserűbb óráit juttatta az eszébe. A szakadék szélén állt akkor, és nem sok hiányzott ahhoz, hogy megfosszák a bolttól, mielőtt még egyetlen döntést is meghozott volna. Örökös ellenfele, Max, a sógora ellene fordította a bankot, és kis híján elérte a célját, hogy kiűzze őt a Dallmayrból, és betegye az egyik lábát, vagy mindjárt mindkettőt az üzletbe. Sikerrel is járt volna, ha Michael von Poschinger, Therese jóbarátja és támogatója nem sietett volna a segítségére kamatmentes kölcsönrel, amelyből törleszteni tudta a Vereinsbanktól felvett hitelt. Sikerült kihúznia a fejét a hurokból, és azóta résen van.

Annál a fontos ügynél akkor ő győzött a sógorával szemben, de nem áltatta magát azzal, hogy Max fel fogja adni. A mérkőzésükben ő vezet egy nullra, de nem pihenhet a babérjain. Az előny, amelyet szerzett, nem fogja elbátortalanítani a sógorát, éppen hogy a hátránya leküzdésére sarkallja majd.

– Paul jelentkezett már? – dugta be Therese a fejét Rosa Schatzberger irodájába.

– Még nem, de a táviratot biztosan hamarosan kézbesítik neki. Szólok Önnek, ha telefonál. Végül is senki sem halt meg. Szerencsére – tette hozzá Rosa a saját tapintatlanságán megütkezve.

– Halálesetnek kell történnie ahhoz, hogy a gyerekek jelentkezzenek idehaza?

Therese egyre türelmetlenebb lett. A terveihez szüksége van a gyerekei segítségére. Helyesebben a fiaiéra, mert Elsa közölte vele, hogy rá semmiképpen sem számíthat a családi vállalkozásban. Teljesen lefoglalja a svájci „karrierje”. Münchenben legfeljebb tanárnak vagy nevelőnőnek tanulhatott volna, de azok a lehetőségek nem vonzották. Az üzlet soha nem érdekelte különösebben, és alighanem az édesanyja közeléből is el akart kerülni. Talán azért, mert anya és lánya nagyon hasonlóak? Meglehet, ez volt az oka annak, hogy Therese a lányától elfogadta azt, amibe a fiainál soha nem ment volna bele. Ha Elsa még férjet is talál Svájcban, valószínűleg végleg ott marad. Egyelőre azonban még senki sincs kilátásban, Therese legalábbis nem tudott erről.

Megszólalt a telefon, és Rosa felvette.

– Paul az? – kérdezte Therese.

Rosa megrázta a fejét, és befogta a kagylót.

– Rendelés – suttogetta. – Igenis, kereskedelmi tanácsosné asszony – mondta aztán a hívónak.

Therese csalódottan elhagyta az irodát. Ha Paul délig nem jelentkezik, felhívja a munkahelyét.

– Miért szólítasz kereskedelmi tanácsosné asszonynak? – kérdezte Paul a wiesbadeni posta telefonfülkéjében.

A lábát az üvegajtó közé tette, hogy elviselhetőbbé tegye a fülke falaiba beívódott izzadságszagot. A szűk helyen egyébként is rettenetesen meleg és fülledt volt a levegő.

– Mert édesanyád éppen az ajtóban állt, és rólad kérdezett. És mert a táviratos postáson keresztül megkaptam a választod, hogy a mamád semmiképpen se telefonáljon a munkahelyedre. Ezért úgy gondoltam, hogy inkább nem adom át neki a kagylót. Jól tettem?

– Köszönöm, Rosa.

– Mi bajod van? Benyeltél valamilyen kórt? – Paul még jobban kitámasztotta a fülke ajtaját. Fullasztó meleg volt. – Itt vagy még? – kérdezte Rosa aggodalmasan.

– Igen, igen. Elmennél Hermannért?

Rosa volt a Dallmayr esze, Paul azonban inkább a bátyjának akart meggyónni. Akkor a családban marad.

– Ő a kórházban van a feleségénél.

– Miért, mi történt?

Paulnak lelkipurdalása támadt. Annyira el volt foglalva önmagával és a saját gondjaival, hogy jó ideje azt sem tudta, mi történik a családjával Münchenben.

– Az orvosok szerint Soniának óvatosnak kell lennie a baba miatt, és egy időre kórházba utalták. Feküdnie kell, hogy a gyerek ne jöjjön túl korán világra.

– Ó! És Hermann is ott van Soniával?

– Nem, nincs, de mindennap meglátogatja a kis Johann-nal.

Hermann-nak akkor most más gondja van – gondolta Paul. Hívja fel Elsát Svájcban? Vagy Balbinát a Bodentónál?

– Paul? Nem foglalhatjuk le a cég vonalát a végtelenségig – folytatta Rosa. – Mondd el végre, miért nem telefonálhat édesanyád a munkahelyedre!

– Várj egy kicsit! – Paul elengedte a kagylót, lelógatta a zsinóron, és feltépte a fülke ajtaját. Kibújt a zakójából, kigombolta az ingén a legfelső gombot, és a tenyerével letörölte az izzadságot a homlokáról. Ez a hőség mintha ízelítő lenne a börtönből. A gondolatra összerezett. – A cégnél éppen nagy probléma adódott – mondta, miután visszahúzta a kagylót –, és a főnököm kész idegroncs. Nem lenne értelme, hogy Anya most beszéljen vele.

– Miket hordasz össze? A bolondját járatod velem, Paul?

– Nem. Hogy jut ez egyáltalán eszedbe?

– Valami nincs rendben nálad. Elemi iskolás korod óta ismerlek, és úgy gondolom, hogy éppen rá akarsz szedni. Ehhez még látnom sem kell téged, elég, ha csak hallak.

– Ez számárság, Rosa. Csak képzelődsz.

– És mi köze hozzád annak a problémának a cégnél?

– Semmi, csak most egyszerűen nem lenne jó, ha Anya odatelefonálna.

– De mit mondjak neki? Ezt nem fogja elhinni. Ugyanolyan kevésbé, mint én.

– Akkor... – Paul elakadt. – Találj ki valami hihetőbbet! Kérlek, Rosa.

– Neked aztán van vér a pucádban! Jól van, azt fogom mondani, hogy megbetegedtél, és majd jelentkezel, ha meggyógyultál.

– Köszönöm.

– Paul, ha bajba kerültél...

– Nem, nem, minden rendben. Majd még hívlak.

Paul kiviharzott a forró fürkéből. Kívülről a perzselő nap égette, belül a szégyen, mert hazudott Rosának. Ilyen lehet a purgatóriumban...

– Könnyített már magán Schorsch? – kérdezte Max Randlkofer a tanoncától, de az csak értetlenül bambult rá. – Az érdekel, hogy elvégezte-e a dolgát.

– Vagy úgy! Megvolt – felelte a tanonc.

Neki kellett sétálni vinnie Schorschot a Herzog Wilhelm utcai parkba. Max nem bánta, hogy Mitzi, a barát-nője, mielőtt fürdőkúrára utazott Bad Reichenhallba, Schorschot nála hagyta. Szívesen mutatkozott a rövidszőrű tacsóval, Münchenben sokan tartottak hasonló kutyát. Max úgy találta, Schorsch illik az ő elegáns, ugyanakkor hazafias megjelenéséhez. Azt azonban természetesen rangon alulinak tartotta, hogy a kutya mel-

lette végezze el a dolgát. Schorschban inkább divatkelléket látott, mint a tiszta cipőben vagy egy elefántcsont markolatú, esztergált sétapálcában.

Késő délelőtt Max kisebb sétát szokott tenni a Neuhauser és a Kaufinger utcán a Marien térig, onnan pedig Viktualienmarktig. Schorschot olyankor magával vitte. A kofák a standokon és a bódékban imádták a kutyát, és finomságokkal kényeztették. Max rendszerint egy adag nürnbergi sült kolbászt vett magának káposztával és közepesen erős mustárral, beült vele az egyik sörkertbe, rendelt hozzá egy korsó sört, és a napon süttette magát. Máshol májas hurkát evett volna, a Viktualienmarkton azonban a híres nürnbergi sült kolbásznak kellett lennie a Szentlélek-templom melletti standról. Amikor arra járt Antonia, egy csinos, bögyös-faros fehércseléd, a fémyársról, amelyen a péksüteményeket kínálta, Max elégedetten lehúzott magának egy peracet.

Nem messze tőle egy sikkes hölgy két kisfiúval az ebédhez vásárolt be. Zöldséget és salátát vett, finnyáskodva válogatott a burgonyák között, különféle almákat mutatott magának, és megszagolta őket. Az egyik fiú, a nagyobb egész idő alatt az édesanyja mellett állt, a kisebb viszont inkább a saját szakállára akarta volna felfedezni a piacot. Lemaradozott, és rendszeresen rá kellett szólni. Egyszer egészen eltűnt, és később csodák csodájára éppen a cukorkák standjánál került elő. Max mosolyogva figyelte a jelenetet. *Mindig ez van* – gondolta. Az egyik engedelmesen betartja a szabályokat, ő a szülei

legnagyobb büszkesége. A másik úgy dönt, hogy egyedül akarja megismerni a világot, és legfőképpen a görbe utak vonzzák. Minden családban van ilyen is, olyan is, ez mindig is így lesz. Az viszont még nem tudható, ki lesz közülük a sikeresebb vagy akár a boldogabb. A boldogság amúgy is hullócsillag, mégis mindenki azt keresi, és abban reménykedik, hogy sikerül megragadnia és megtartania.

Maxnak, akárcsak Antonnak, a bátyjának, nem kellett a nulláról kezdenie. A felmenőik szorgalmas emberek voltak, akik sörfőzőként és vendéglősként olyan gazdasági alapot teremtettek, amely számukra megkönnyítette a pályakezdet. A legfontosabb lépést már megtették, és vidékről a városba költöztek. A pénz itt sem hever az utcán, de könnyebben és legfőképpen gyorsabban lehet megkeresni. Természetesen csak akkor, ha az ember elég ügyes és jó orra van. Amikor Anton 1895-ben feladta a Maffei utcai szatócsüzletet, és megvásárolta az Alois Dallmayr csemegeüzletet, amelynek akkor már jól csengett a neve, Max biztos volt benne, hogy a bátyja túl nagy fába vágta a fejszét. Már akkor is azt feltételezte, hogy a testvérének szüksége lesz az ő segítségére és támogatására. Azt azonnal kész is lett volna megadni. Persze megfelelő részesezés ellenében. Ehelyett Anton vezetésével felvirágzott az üzlet, Max felajánlott segítsége pedig kihasználatlanul maradt.

Anton nem élvezhette sokáig a diadalát, valójában csak két évig, aztán váratlanul meghalt. Max annak ide-

jén nagyobb örökségre számított, és ha az üzlet átvételére nem is, de legalább tisztos tulajdonrészre. Minden követ megmozgatott, hogy hozzáférjen a sikeres Dallmayrhoz. Therese, a sógornője azonban agyafúrta és leleményesebb volt, mint ő gondolta. Anton halála óta egyedül vezeti az üzletet, évről évre több alkalmazottat vett fel, még egy házat megvásárolt a Diener utcában, kibővítette és korszerűsítette a boltot. Az egyik udvari szállítói címet szerezte meg a másik után, bevonta az üzletbe az elsőszülött gyermekét, aki Maxnál tanulta ki a kereskedői szakmát, ráadásul büszke nagymama és komoly üzletasszony lett, akinek ő eddig semmivel sem tudott kerestbe tenni, bármennyire igyekezett is.

A sógornője egyre gazdagabb, egyre befolyásosabb, és a boltja nagyszerűen megy. *A fene enné meg azt az önelégült nőszemélyt!* – gondolta Max. Azt azért elégedetten látta, hogy Therese a korról tokát eresztett, amelyet magasan záródó blúzzal igyekszik elrejteni. Úgy járkal, mint egy pingvin, állandóan hosszú, fekete szoknyában fehér vagy krémszínű csipkés blúzzal. Fantáziátlanul öltözködik, minden divatos dologtól idegenkedik, a megjelenésében nyoma sincs nőies kifinomultságnak.

A cukorkákat árusító standnál nagy kiabálás támadt, mert a hölgy megcibálta az eltűnt, majd újra előkerült kisebbik fia fülét, és megszidta az önfejtéséért. Max megfogadta magának, soha nem fog felhagyni azzal, hogy harcoljon a Dallmayr-vagyonból a rokonság okán őt megillető részéért, és amilyen gyakran csak tud, beleköp

a sógornője levesébe. Nem törődik bele, hogy Therese mindenből kizárta, noha ő és Anton rá mindig számíthatott, és többször is a hónuk alá nyúlt, amikor még nem ment olyan jól nekik. Senki sem győzheti meg arról, hogy nem illeti meg legalább méltányos tulajdonrész a Dallmayrból. Már csak a családi kötelek miatt is. Anton a bátyja volt, a gyerekkori hőse. Biztosan nem akarta volna, hogy ő semmit se kapjon. Ki tudja, hogyan befolyásolta Therese a súlyosan beteg Antont a végrendelete megfogalmazásakor. Miket duruzsolt a fülébe, amíg a férje végül mindent ráíratott a közös gyermekeik ügygondnokaként. Meglehet, ez így törvényes, de ettől még messze nem igazságos!

Max söre kifröccsent, amikor lecsapta a korsóját. Schorsch előugrott az asztal alól, és csóválni kezdte a farkát. Izgatottságában az egyik vékony kis hátsó lábát felemelve már rá is eresztette az első cseppeket Max csodálatosan puha, világosbarna borjúbőr félcipőjére.

– Nyomorult szarházi! – sziszegte Max, és belerúgott a kutyába.

Schorsch felnyüsztett, a szomszéd asztalnál ülő disztिंगvált házaspár pedig rosszálló pillantást vetett Maxra. Neki viszont valószínűleg tönkrement a cipője, a hangulata pedig elromlott.

– Fizetek, Lisbeth! – rivallt rá a pincérnőre. – Ha lehet, még ma. Sietek.

– Kronawitter doktor, örülök, hogy újra benéz hozzánk. – Therese kijött a pult mögül, és odament a fekete bajuszt és széles, ősz barkót viselő úrhoz, aki kissé bizonytalanul álldogált az ajtóban. – Rég nem járt nálunk, vagy tévedek? – kérdezte.

Barátságosan kezet nyújtott a férfinak, mert meglehetősen tanácstalannak tűnt neki. Bízhatott az arcemóriájában, amelyet a férje egyenesen bámulatosnak nevezett.

„Elég csak egyszer látnod valakit, és húsz évvel később is felismered, sőt még a neve is azonnal eszedbe jut. Fel nem foghatom, hogy csinálod” – mondta neki egyszer Anton.

Ezt Therese maga sem tudta. Adottság volt, és még csak meg sem kellett hozzá erőltetnie magát. Az arcok egyszerűen megragadtak benne, és ugyanúgy a nevek is. Ha más foglalkozása lenne, ez a tehetség alighanem kárba veszett volna, de üzletasszonyként és bolttulajdonosként sokszor aranyat ért.

– Az ember már ki sem ismeri itt magát. A boltja egészen másként élt az emlékezetemben – mondta a vevő álmélkodva.

A nyakkendője kissé ferdén állt, és az inge állógallérja az egyik oldalon lehajlott. Theresének uralkodnia kellett magán, hogy ne figyelmeztesse erre a férfit, vagy ne igazítsa meg azonnal ő maga az öltözékét.

– Milyennek emlékezett rá? – kérdezte, miközben Kronawitter kezet szorított vele.

– Kisebbnek – felelte az úr, és körbenézett. – Sötétebbnek is. A mennyezet alacsonyabb volt, vagy tévedek?

– Akkor valóban régen járt már nálunk. Mindjárt az új évszázad elején nekiláttunk az átépítésnek. Egészen pontosan 1900. január másodikán. És mivel sikerült megvásárolnom a szomszéd épületet, valamivel nagyobb is lett a bolt.

– Most szerénykedik, nagyságos asszony. Valamivel nagyobb? – kérdezte a férfi mosolyogva. – Az üzlete kétszer akkora, mint volt.

– Remélem, tetszik Önnek – felelte Therese magabiztosan.

Arról inkább nem beszélt, hogy régóta azt tervezi, még két szomszédos épületet megvásárol, ha a tulajdonosok készek lesznek eladni őket. Már így is éppen elég irigye van.

– Ezek a márványoszlopok mindig itt voltak? – kérdezte Kronawitter, és végigsimított az egyikén, mintha ellenőrizni akarná, hogy valóban márvány.

– Igen, itt voltak, csak elrejtve a vakolat alatt. Seidl építész hívta fel a figyelmemet arra, hogy ki kellene takarni őket.

– Gabriel Seidl végezte az átalakítást?

– Ő készítette hozzá a terveket. A kivitelező Eugen Hönig volt, egy fiatal, de nagyon jó müncheni építész.

– És ez itt mi? Friss vizes kút?

– Igen, ez a mi puttós kutunk. Vannak, akik rákkútnak nevezik. Horgászszезonban ugyanis a medencében lakhatnak a folyami rákok.

– Amíg aztán fazékban kötnek ki. Gratulálok a sikeres átépítéshez, Randlkofer asszony. És udvari szállító is lett, olvastam kint a táblán. Egyszerű magisztrátusi hivatalnokként megengedhetem még egyáltalán magamnak, hogy kegyednél vásároljak?

A férfi Theresére kacsintott, de ő értette, hogy Kronawitter egy kis pizskálódást engedett meg magának. A magisztrátus és vele együtt München teljes polgársága egyetlen alkalmat sem szalasztott el, hogy elhatárolódjon a Wittelsbachoktól, akiknek a palotája csak egy ugrásra volt a Marien tértől. Ezért is építették a müncheni Új Városházát, amelynek a Diener utcai szárnya éppen szemben volt a Dallmayrral, a brüsszeli városháza mintájára neogótikus stílusban, és szándékosan nem a bajor királyok és régensek klasszicista stílusában. A polgárság kifejezetten törekedett arra, hogy elkülönüljön a monarchiától, és Therese ezt elvileg helyesnek találta. Csemegeboltot vezető üzletasszonyként azonban a királyi udvar és a nemesség a legfontosabb vevőkörének számított. Amit ugyanis a nemesség megengedhetett magának, a polgárok is meg akarták engedni, amint megtehették. A magasabb rangú hivatalnokok mindenképpen. Dr. Kronawitter inkább liberális volt, és hallgatólagosan rokonszenvet táplált a szociáldemokraták kis frakciója iránt, amelyet a tartományi parlamentben Georg von

Vollmar vezetett. A szíve mélyén talán még köztársaság-párti is volt.

Therese felől mindenki olyan nézeteket vallhatott, amelyek megfeleltek a meggyőződésének. Nála minden az üzlet körül, nem pedig a nagypolitika körül forgott.

– Nálam minden müncheni lakos vásárolhat – válaszolta. – A kínálatunkban nem csak osztriga, kaviár és francia pezsgő szerepel. De még ha azokat meg is engedheti magának valaki, nem kell mindennap vagy minden héten azokat fogyasztani. Szóval, mivel szolgálhatok Önnek, doktor úr, miért tért be hozzám? Vagy csak körül óhajt nézni, hogy lássa, mi történik az üzleti világban az Új Városháza körül?

– Isten ments, ezt meg majdnem elfelejtettem a csevegésünk közben. Örülök, hogy eszembe juttatta. A feleségemmel ma ünnepeljük a házassági évfordulónkat, és valamilyen finomságot akarok vinni neki. Nagyon szereti a Dallmayr növényi olajos szardíniakonzerveit. Azt mondja, egész Münchenben nem kapni jobbat.

– És ebben tökéletesen igaza van.

Therese levett három konzervet a polcról, és egy csomag kávé is tett hozzá. Ajándékba akarta küldeni őket Kronawitter feleségének, a férfi azonban erre határozottan nemet mondott. Azt egy városi tisztviselő megvesztegetésének tarthatták volna. Therese erre azonnal azon kezdett gondolkodni, milyen ügyben vesztegethetné meg valóban Kronawittert. Miközben a férfi kifizette

a vásárlását a kasszánál, ő gyorsan elment egy tábla belga csokoládéért.

– Akkor vigye el ezt a kedves feleségének az én személyes ajándékomként. Erre már nem mondhat nemet, doktor úr. Magának nem kell ennie belőle, már ha meg tudja állni. Kérem, adja át a nejének a szívélyes üdvözetemet.

A hivatalnok végigsimított a bajuszán. Ezt valóban nem utasíthatta vissza, elvégre nem ő kapja. Therese az ajtóhoz kísérte.

– Mikorra fejeződik be a Városháza építésének a harmadik szakasza? – kérdezte. – Már nem lehet hátra sok, a torony is megépült a harangjátékhoz. Nagyon várom, hogy minden elkészüljön, és végre megszűnjön az építési terület.

– Igen, szép lett az eredmény. Harmincegy éve dolgozunk az épületegyüttesen. Vannak, akiknek nem tetszik, de majd megszokják, mint mindent, amit eleinte elleneztek. Decemberre mindennek el kell készülnie, és helyére kerül a zárókő.

– A decemberi átadási ünnepséghez nem járulhatnánk hozzá méltó bankettel a Dallmayr finomságaival? – gondolkodott Therese hangosan. Hirtelen támadt az ötlete, és látta Kronawitteren, hogy elgondolkodik a lehetőségen. – A költségvetésről még beszélhetünk. Természetesen tudom, hogy az új épület a tervezett sokszorosába került. Az újságban legalábbis ezt lehetett olvasni. Én viszont mindig szabott áron kínálok a szolgáltatásaimat,

és nem is változtatok rajta. Akkor sem, ha esetleg elszámítottam magam.

Therese bizalmasan Kronawitter karjára tette a kezét, és kinyitotta neki az ajtót. A férfi kisé meghökkenve lépett ki a Diener utcára az átkötözött csomagjával, amelyen az arany betűs Dallmayr felirat díszelgett.

– Megbeszélem a polgármesterrel, de semmit sem ígérhetek, Randlkofer asszony.

– Persze, ez csupán ajánlat. Mindenképpen adja át üdvözetemet a kedves feleségének! Viszontlátásra!

– Viszontlátásra!

Kronawitter olyan sietősen indult a Marien tér felé, hogy csak úgy lobogtak a fekete kabátja szárnyai. Remélhetőleg hűvös helyen tartja majd a csokoládét, nehogy megolvadjon ebben a hőségben. A macskakövek fölött vibrált a levegő. Lódobogás közeledett, és a Marien tér felől egy kocsi gördült végig a Diener utcán. Már is ki kell mennie a tanoncnak, és feltakarítania az elpottyantott lócitromokat, nehogy bepiszkolódjon a Dallmayrba tartó hölgyek elegáns cipője, gondolta Therese. A lelki szemei előtt egy emlék villant fel. Arról, ahogy Ludwigit a tanoncideje elején újra meg újra meg kellett dorgálnia, mert nem végezte kellő komolysággal a feladatait, például a lócitromok eltüntetését.

Therese ma már mosolygott ezen. Mikor is volt az? Nyolc éve, vagy kilenc is megvan? Ludwig 1896-ban kerülhetett hozzájuk, fél évvel Anton halála után. A Haidhausenből, az Isar jobb partján fekvő munkásnegyedből

származó egykori tanonca ma cukrász Franciaországban. Mind azt hitték, hogy Ludwig majd összejön Balbinával, akibe fülíg szerelmes volt, de nem úgy lett. Balbina a Boden-tónál maradt, Ludwig pedig még messzebbre, Dél-Franciaországba került. A közös jövőről szőtt tervek köddé váltak. A fiataloknak manapság sokkal több lehetőségük van, mint nekik volt annak idején. Felső-Pfalzból München városába jutni Therese fiatal korában már önmagában óriási lépésnek számított. Európában azonban most már közelebb vannak egymáshoz az országok. A határok átjárhatók lettek, és az idegen nyelvek sem jelentenek leküzdhetetlen akadályt. Ez a változás tetszett Theresének. Jól jött az üzletének, hogy egész Európából és azon túlról is szerepelnek áruk a kínálatában. Ha a müncheniek az újságban egy finom egzotikus gyümölcsről vagy makkal etetett ibériai sertésből származó nyers sonkáról olvastak, biztosak lehettek abban, hogy ezt a Dallmayrnál is olvasták, s már keresik a beszállítókat és a biztonságos szállítási útvonalakat. Többnyire hamar meg is találták őket. Így hozták ők az első banánt a Kanári-szigetekről Münchenbe, és mangó is érkezett onnan, ha még nem is olyan mennyiségben és rendszeresen, ahogy szeretnék volna. Eltökélten folytatták azonban. Mindig kisebb kaland volt árukat hajóval az óceánokon vagy fűszereket és teát a selyemúton Ázsiából Oroszországon át Európába, aztán pedig vasúton Közép-Európába juttatni.

Az, hogy Therese gyerekei elhagyták Münchent, más városokban és országokban élnek, valójában jó jel. A határok átjárhatósága általában is üdvösnek bizonyult. A szűk látókörű nacionalizmus, hogy mi itt élünk Bajorországban, a poroszok ott, amott a franciák és így tovább, és így tovább, tévút volt. Nem csak az üzlet szempontjából. Therese anyaként természetesen szeretete volna, hogy mind közelebb legyenek hozzá. A gyerekei mindenképpen, de azok is, akiket valamikor ő képzett ki. A legszívesebben mindegyiküket visszahozta volna. Időt kell azonban adnia nekik arra, hogy saját tapasztalatokat gyűjtsenek. Valamikor talán majd olyan jó ajánlatot tehet nekik, amelynek nem tudnak ellenállni – azoknak legalábbis, akik még nem alapítottak családot. Ludwigot a finom pralinéival pedig biztosan be tudja vonni az üzletbe mint francia–bajor cukrászati beszállítót. Kell lennie valaminek, ami csak Franciaországban van, a hazai cukrászoknál viszont nincs, bár valójában ők sem rosszabbak. Neki már csak azt kell kitalálnia, hogyan juthatnak el Ludwig kreációi épségben és elfogadható áron Münchenbe. Talán elküldheti az egyik fiát üzleti útra Dél-Franciaországba. Mivel Hermann már családapa és a gyerekei még kicsik, inkább Paul jöhet szóba. Neki azonban előbb vissza kell jönnie Münchenbe. Bárcsak jelentkezne végre!

